

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztörtékön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. — Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
1908-éi hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlér sora 30 fillér.

Sajtóellenes hangulat.

Az Újságkiadók Országos Szövetége múlt hónap 29-en tartotta közgyűlését Pécs városában. Az elnököt Zilahi Simon nagy beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, melyből a következőket tartjuk érdemesnek közölni:

„Rátért az elnök a közelmúltban lezajlott sajtóanket eredményeire és az leszűrt tapasztalatoknak ismertetésére. Sajnálattal tapasztalta, hogy már említett sajtóellenes kedv az anketen föl-szóalálók legnagyobb részénél is megnyilatkozott, viszont azonban megnyugvással jelentette, hogy az anketet összehívó Günther Antal igazságügyminiszter nem foglalt nyitlan állást a sajtó ellen. Elszomorított azok az argumentumok, melyek az anketen elének tárultak. Mindenki hangoztatta, hogy így meg úgy szereti a sajtót, de mindenik felszólalásban egy de, egy megszorított itt, egy megszorítás ott. Ezekből a tényekből mi azt a meggyőződést meríthetjük, hogy nem vagyunk kedvellei a hatalmon levőknek s az illeté es körök nem viselhetnek kellő rokonszenvvel a sajtó iránt. Egyes esetekben lehet, hogy igazuk van, de általánosságban nem, mert a sajtó erőssége minden téren fokozódott. Én nem koncedálom azt a tételt, hogy a sajtó hatalma megnövekedett, inkább a társadalomban találom a hibát, hogy a sajtó hatalmával élni szeret és sok esetben visszaélni. A sajtó hatalma a nyomtatott betű hatalmán épült fel. Mióta Gutenberg az első nyomtatott papírost lobogtatta, azóta nyomtatott betűt mindig védelemre használták, mint a kard éles pengéjét, melynek célja nem a lámadás, hanem a védelem. Mi újságkiadók, kik vagyunkkal, tudásunkkal, egész életerőnkkel szolgáljuk a sajtóban rejlt hatalmas kulturát, azt tapasztaljuk,

hogy miránk nagyobb súly nehezedik, mi nem közönséges munkásai vagyunk a sajtónak, hanem oszlopa! E felelősség tudatában nem szabad közönséges eszközökkel munkába állani, hanem foglalkoznunk kell azzal az eszmével, hogy a kiadó ossza meg mindenben a felelősséget a szerkesztővel. Ne engedjük az igazságot elhomályosítani, ne gázoljunk lelküismeretlennél, megfontolatlanul és megfontolatlanul a becületben; higgadtan, előrelátással munkálkodjunk azon a vakolaton, mely a sajtó munkáját megerősíti mind abban a rétegben, hova a sajtó betűje kerül.“

Mindenben aláírjuk azt, amit Zilahi mondott. A nagy fővárosi lapoknak éppen úgy meg vannak a maguk ellenségei, mint a legkisebb vidéki lapnak, mert az igaz mondás-al nemcsak barátokat szerzünk magunknak, hanem ellenségei is. Oda lönt Budapesten a nagy, országos politika irányítja a sajtó ellen tartott hangulatot, a vidéken pedig helyiérdekű ügyek, esetleg egyes nagyságok, vagy klikkek. És bizony sokkal könnyebb a nagy fővárosi lapnak felvenni a küzdelmet az ellenséges hangulattal, mint nekünk itt a vidéken, ahol nap-nap után találkozunk kell egymással és egymásra vagyunk utalva a gazdasági életben és a társasérintkezésben. Vannak esetek, amidőn nyomasztó sullyal nehezedik ránk hivatásunk. Tisztességes újságíró, aki átérzi hivatását, elszenvedi ezt a sulyos körülményt és miben sem tántoríttatja el magát az igaz szó kimondásától. Aki tudja, hogy igaza van, azt nem félemlíthetik meg, mert élni kell benne annak a meggyőződésnek, hogy a közvélemény zöme mindig vele van az igaz ügyért vívott harcban.

Gondolják meg a sajtó ellenségei, hogy a sajtóra éppen úgy szüksége van a közéletnek, mint a törvénynek. És

ha vannak is rossz törvények, ha néha visszul alkalmazza is a bíró a törvényt, azért senkinek sem jut eszébe a törvényeket károaknak és fölöslegeseknek mondani. Eppen így vagyunk a sajtóval is. Az is emberi intézmény, hibák, gyaróágok nem egyszer csuszának bele, de általánosságban mégis tisztító tüze a közéletnek. Ha sajtó nem lenne, minden ország és minden város belelulna a korrupcióba.

Mi fölünk telhetőleg javítgatunk, sörpörgetünk a magunk portája előtt. Csinalják ugyanezt a sajtó ellenségei is és bizonyára kevesebb bajuk lesz az újságokkal.

Fölfelé.

Azok, akik megyénkben Kossuth Lajos eszméire esküsznek, ujak és régiek; amióta kormányzó pártta lettek, folyvást azokat csipkedik és boszantják, hazaárulóknak és darabotoknak nevezik, akik a nemzeti küzdelem befejeztével sem vesztették el hitüket az igazi szabadelvűség feltámadásában. Szabadelvű, konservatív, vagy reakciósak lehetnek egyes pártok vagy töredékek; azonban uralkodó párt, mely visszafelldni nem akar, csakis a jogegyenlőség, a szabadelvűség s a testvériség hármast jegyében, békés egyetértéssel kell, hogy irányítsa a nem egy nézetben lévőkkal szemben politikai ténykedéseit.

E helyett mit tapasztalunk? Aki ellenvéleményt mer kockáztatni, az hazaáruló, darabont. Aki a koalícióra nem esküszik és e vegyes társaságot nem ismeri el az egyedül üdvözítő honmentő szent háromságnak, azt úgy társadalmilag mint politikailag bojkottálják. Az ilyen nem is érdemes, hogy vele szóba álljunk, egyáltalán, hogy levegőt szívjon. A régi többségbeliek tolerán-

Colosseum projectograph

Naponta a csász. és kir. péterváradai 70-ik gyalogezred zenekarának hangversenyével.

Minden másodnapon páratlan szenzációs látványosság, itt még nem látott műsor, a legújabb felvételekkel. A legközelebbi napokban érkezik külön vonattal. Sajtát két 50 lóerejű legújabb benzínmotor. Bővebbet a napi falragaszok és hírlapok útján.

villamos színház részv.-társ.

Európa legnagyobb és legelőkelőbb vállalata. 2000 kényelmes ülőhely, pazarfényű világítás, 3000 lánggal.

sabbak voltak mint a mostaniak. A kisebbséggel szemben türelmesek, elnézők; minden keserűség, minden bosszantás nélkül konziliánsok voltak. A mostani vegyes társaság, — melynek legveszedelmesebb fegyverbarátja a klerikális néppárt, mivel ez logja szébrobantani az egész társaságot, — heterogén elemei a hazafiságot csak maguknak sajátították ki. Aki nem tartozik a koalíciós fenyegetések közé, az hazafi nem is lehet.

Keseű éggel tölt el bennünket, hogy a változott viszonyok folytán, a politikai élet mezején olyanok, akik még a húhét november hó 18-án megrögzött dühös szabadelvűek voltak, ma felkapaszkodtak az uborkafára és cézári dőllyel itélkeznek elevenek és holtak felett. A stréberség egy új változával van dolgunk.

Az, akít csak a véletlen hozott a 48-as táborba, mert ha a 67-es Vojnits báró neki mandátumot juttatott volna, akkor még ma is Tisza István hű embere lenne; — most 48-as függetlenségű és ma ő akarja a megyét irányítani.

A megyénkben legutóbb lezajlott és fiaskóval vallott pártszervezkedés ötletéből, a „Bácskai Hírlap“ vasárnap-i vezércikke bevilágít e párt gondolkodási módjába, feldicérvén a lap saját főszerkesztőjét Balogh Ernőt, hogy minő óriási szervezkedő erő rejlik e férfiban és hogy a Bácska csak ennek a férfinak köszönheti, hogy már egytől egyig (?) a függetlenségi eszmékre esküszik. A hajdani pecsovits mértőldesizmákkal a lábán, a megyét — értsd a szerbeket és németeket is — egy karikacsapásra kúrcuzokká változtatta át.

E sisiphusi munka után édes a pihenés s a jutalom el nem maradhat. Fent nevezett lap ugyanazon számában, közvetlen Dr. Balogh magasztalása után, vádak emelteknek ifj. Vojnits István alispán ellen. Hogy e két cikk szoros konexuban van egy mással, a vak is látja. Egyrészt felfelé figyelmeztetni akarja a kormányt az egyik elvű voltára és megbízhatóságára, másrészt népszerűlenné akarja tenni a köztisztletben álló alispánt itlten.

Hetek óta ugyanis arról beszélnek, és befejezett ténynek tartják, hogy Fernbach Károly főispán — megúnyván a másfél éves dicsőséget — válni szeretne méltóságától. Az indító okokat — noha közzsájon forognak, most nem kutatjuk; de úgy látszik belefáradt már a terhes és felelősségteljes méltóságba. Az utódlás azonban gondot okoz fent

is lent is egyaránt. Gondot okoz azért, mert Vojnits alispánnak, aki e méltóságra predestinálva lévén, egy hatalmas ellenfele támadt Balogh Ernő úrban. Ez az úr a főispáni méltóságra vágyódik. A marsallbot az ő tarsolyában is megvan. Hatalomra vergődni; ezt a nagy és gazdag megyét az ő szájaize szerint irányítani, leghatékonyabb fegyvere volna és jaj lenne annak a jegyzőnek, aki nem úgy táncolna, amint ő dudál. Ezért támadja a Bácskai Hírlap Vojnits alispánt egy szuszra, egy és ugyanazon lappéldányban, ahol Baloghyt saját lapja az egekig magasztalja.

A piaci drágaság.

Állg van talán újság, amely ne irt volna a piaci drágaságról s ebből kifolyólag, súlyos megélhetési viszonyokról.

Mind-e-gyik panaszkodó ajánl ellensúlyozó intézkedéseket, ezt vagy azt kell csinálni; azonban ezek az utasítások, amelyek ugyszólván mind a hatóságoknak szólnak, igazán nevéstégek. Nem tudom egyáltalán elképzelni, hogy hogy lehetne ma napra egyáltalán olcsóságról beszélni; s a mai drágaság igen természetes, s természetes akkor is, ha minden még egyszer olyan drága is lenne. Vagy meg van talán bolondulva az a termelő, ha az egy pár esibéért 2 forintot kaphat, (hogy kaphat bizonyítja az, hogy megveszik), hogy akkor 1 forintért adja? Nem az esibéért kell itt rendszabályozni, mert minden ember természetesen azért annyit dolgozni, annyit eladni portékáját amennyitért azt csak eladni lehet. Kofákat okozni a drágaságról szerintem szintén nem helyes; igen téved az, aki azt hiszi, hogy ma a paraszt nem tudja éppen olyan drágán eladni a portékáját mint a kofa. Tapasztalattól tudom, hogy a paraszt amikor esibéit összefogdossa, először összepárosítja t. i. egy kicsit és egy nagyot köt össze, azonkívül még is mérni mennyi a súlya, s úgy indul a piacra. Ha aztán utközben vagy éppen a városban, mondjuk ott ahol megszál, valaki kérdi mennyiért adja a esibét, azt feleli: „nem tudom mennyiért kel a piacon, s így itt nem adom el. Tehát ime egy eklátás bizonyítéka, annak, hogy nem az eladóban van a hiba, ha egyáltalán hibáról akarunk beszélni, hanem tisztán a vevőkörzében áll, hogy a portékát mennyiért veszi. Itt azonban csak egy orvosi eset volna; ne engedjük őrlelni cikkeinket külföldre szállítani, ahol szívesen vesznek 3 tojást 20 krajcárért, s s akkor aztán megfúladhatnak az enni valóban, ha ugyan lesz aki vesződik a termékkel!

Azokban vizsgálatódk minden panaszkodó, hogyha egy pár esibé 5 frt lesz, akkor is megfogják azt venni, s azt fogják mondani: de jó volt mikor még csak 4 frtért lehetett kapni! Így vagyunk mi mindennel ami csak van; pedig azon egyáltalán nem kell búsnulni hogy a megélhetés drága, de hogy drága, a megélhetés akkor is drága volt amikor egy pár esibé 20—30 kraj-

cárért lehetett venni, mert akkor viszont a kereset is olyan arányban állt; igyekezzünk dolgozni, hogy mentől többet keresessünk, s ha kellő élelmesség mellett sokat keresünk, sosem fogjuk a megélhetés drágaságát hangzatosítani. A hivatalnokok pedig ha mint tudva nem éppen nem fokozhatják tetszés szerint keresetképességüket, hát ne legyenek hivatalnokok; van elég nagy tér az ipari téren, ereszkedjenek le a képzelt magaslatról, s be fog bizonyosodni, hogy a jó szuzter vagy jó szabó teremthet magának legalább olyan existenciát mint akármely közepes hivatalnok, s nem igen kell sírni a drágaság felett!

B. Ernő.

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tételük, hogy az 1907. évre megállapított ébádó laj-tromok Veszelmovits Milorád adóügyi tanácsnok hivatalos helyi-éregben (város-ház 1. em. 20 szám.) 1907. évi július hó 20-tól — 28-ig közszemlére kitétetnek, mely idő alatt a követés elleni esetleges felszólalások Zombor sz. kir. város tanácsához benyújthatók.

□ **Pályázati hirdetmény.** Az adai m. kir. főművelési iskolánál a folyó tanév végével úreszdebe jövő és a város által létesített egy (1) alapítványi helynek betöltése végett ezennel pályázat hirdetik. Pályázati határidőnké ma napról augusztus hó 1-éig bezárólag állapították meg, — megjegyzeztvén, hogy a kérvények az alapítványoknak betölthetése végett a törvényhatósági bizottságnak jelölés vagyis választás végett b-mutatattai lognak. Az érvényben lévő szabályzat szerint a felvételi feltételek a következők: a) a betöltőt 17 éves életkor, mely keresztlevéllel igazolandó, vagy pedig fiatalabbaknál orvosi bizonyítvánnyal igazolt testi feljlettség, magasság és munkaképesség; b) az erős, egészséges testalkat és a himlő elleni sikeres újrólts orvosi bizonyítvánnyal igazolandó; c) emeli iskolai bizonyítvány, annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól írni, olvasni s a négy alapművellettel számolni tud; d) írásbeli nyilatkozat a belépni óhajtó szülőtől, esetleg annak gyámjától, melyben azok arra kötelezik magukat, hogy a tanfolyam tartama alatt a növendékekért az iskolában teljesítendő fizetésekért magukra vállalják és az iskola pénztárába a rendes időre mindig beszozlaltatják; e) hatósági erkölcsi bizonyítvány; f) hiteles irat, mely feltünteti a belépő apjának vagyoni állapotát és foglalkozását, valamint a belépő növendék testvéreinek számát és életkorát.

Hírek.

* **Számonkérészék a városnál.** Fernbach Károly főispán pénteken e hó 19-én a városházán számonkérészék tartott. A beható a városi adminisztrációt minden ágazatára kiterjedő vizsgálat meglepő szép eredménnyel járt. A főispán ugy a polgármester mint a tanácsnokok és az egybegyűlt tisztjak

forrást, ha a gyomor-, bél- és légesőhurutól szabadulni akarunk, **Agnes-** forrást, ha a vesehajt gyógyítani akarjuk, forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be, **Agnes-** forrást, ha májhajtoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk **Agnes-**

Kedvelt borvíz!

MIT IGYUNK?

Igyünk mohai Igyünk mohai Igyünk mohai Igyünk mohai
 hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénasavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szénasavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyvíz; dús szénasavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógszerekkel fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légeso- és légszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vízzel ittek. Legjelesebb orvosi szakértelműek attal ajánlvja. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető fizetőben olvasható. Házartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódavíznél is olesőbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszorgonybó ember is könnyen meg-szerhesze, nagyobb vidéki városokban lerakatok ugyanott a forrás leírásának ismertető fizető ingyen kapható. A forráskezelőség — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: ifj. HEINDLHOFFER RÓBERT úrnál, ZOMBORBAN.

előtt teljes megelégedésének adott kifejezést. Az ügybuzgó városi tisztlakar — noha két nagy közgyűlést, érseki fogadtatást kellett előkészíteniök, — a hivatalos órákon túl is munkálkodott, hogy a régi hátralékok rendeztessenek, a mi kifarolt ügybuzgóságuknak, megkétszerezedett szorgalmuknak sikerült is elérni. A becsületesen bevégzett munkában leljék immár derék tisztviselőink ama erkölcsi jutalmat, melyet a nagyközönség oly fukarán szokott osztogatni.

* **Kinevezések.** A pénzügyminisztérium vezetékelével megbízott m. kir. miniszterelnök Pöcker József zombori pénzügyi számgyakorlókat a főeseti pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivőséghez ideiglenes minőségű számtisztót. Randzik Jenő adai lakost pedig a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivőséghez ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká kinevezte.

* **D. M. K. E. művészete.** Már felhívtuk a műpartoló közönséget arra a jótékonyító ú. előadásra, amit a szegedi városi színház válogatott előkelő változatok műsorral, nemes tartalommal a D. M. K. E. védnöksége alatt ennek a kultúr egyesületnek a javára e. hó 24-én, szerdán este a Vadászkiért kertjében ad. A részletes műort már ismertettük. Ezzelal újra felhívjuk közönségünket a díszelőndő vállalkozás támogatására. Bizonyosok vagyunk abban, hogy az a közönség, amely az igazi művelőzetért való áldozatkészségének eddig is sokszor fényes jelét adta, most se lesz hűtlen önmagához amidőn a művelőzetet egy kultúr egyesület támogatásával kötheti össze. — Jelenjünk meg hát az előadáson minél impozansabb színpadon.

* **Előjegyzés a zombori női kereskedelmi tanfolyamra.** A nőknek mindnagobb terfoglalása a gyakorlati kereskedelmi életben kívánatosá tette, hogy Zomborban női kereskedelmi tanfolyam állítassék fel. A nm. vallás. és közokt. miniszter urnak engedélyével már a múlt iskolai évben kezdte meg működését e tanfolyam s f. évi szeptember hóban újból meg fog nyílni. Tekintettel arra, hogy az iskolaév elején a jelentkezés tömeges szokott lenni, nagyon kívánatos, hogy a tanulók felvétele még most, a szünidő folyamán történjék. Előjegyzést a tanfolyam igazgatója fogad el, aki az érdeklődőknek szívesen ad bővebb felvilágosítást. A felvételnél 10 kor. beiratási díj fizetendő. A tandíj évi 120 kor., amely havi részletekben is törleszthető. — Egyben felemlítjük, hogy a múlt isk. évben 33 tanuló végezte a tanfolyamot, közülük több mint a fele kitűnő, jeles vagy jó eredményel, akik legnagyobbbrészt rögtön kaptak alkalmazást.

* **A D. M. K. E. kérelme tagjaihoz.** A szegedi városi színház lelkes színészei egyesületünk javára és védnöksége alatt Zomborban, e. hó 24-én, a Vadászkiért kertjében művészi estélyt adnak, jeles erkölc. és kiváló gonddal összeállított műsorral. Erkölcsi kötelessége a D. M. K. E.-nek, hogy a javára rendezett előadás sikerét előmozdítsa. Felhívjuk tehát tagjaink figyelmét erre a díszelőndő vállalkozásra és tisztelettel kérjük, hogy az előadáson megjelenni és erre másokat is buzdítani szíveskedjék. Jegyeket előre válthatni Schön Adolf könyvkereskedésében. Igen ajánlatos, hogy jegyről jó eleve gondoskodjunk, mert csak a jegy birtokosai esz-

közölhetnek ki fentartott helyeket a Vadászkiért bérletjénél. A D. M. K. E. zombori fiúkjának elnöksége.

* **Taliccsák a járdán.** A rendőrség figyelmét hívjuk fel azon rozsz szokásra, hogy egyáltalán nem respektálja senki a tilalmat, amely járó műveket a járdán nem tűri meg. Valóságos korzószt visznek véghez a h-tivásár után az inasok kis kocsival, talic-kával, targoncával a járdán. Mithogy a kocsik mégis a kocsitorn haladnak, a gyalogjáró emberek nem tudják mit csináljanak. A gyalogjárót elfoglalják a targoncák és taliccsák, a kocsitart meg a kocsik, lovak. Kérjük a rendőrséget, hogy tegyen ebben a dolgban valamit. Vagy szorítsa le a taliccsák és targoncát a kocsitúra, vagy kényszerítse a kocsit és a lovakat is a járdára. Akárhogyan is intézkedik, de mindenesetre juttasson helyet a gyalogos emberiségnek is.

* **A zombori róm. kath. leányegylet** július hó 14-én vasárnap délután választmányi ülést tartott, melynek első tárgya volt a pénzár felővi fogalmának kimutatása, mely 70 869 kor. 76 fill. forgalmat tett ki. A folyó évben elhelyeztetett 17,855 kor., kivételt 16,628 kor., maradvány 1235 kor., ebből a házalap 1079 kor. 19 fill., mely összeghez csatolandó a ház felépítésére fennlevő 24,000 korona s így a házalap összesen 35,079 kor. 19 fill. tesz ki. A folyó készpénz június hó végével 155 kor. 81 fill. Második tárgya volt az augusztus 20-iki zászlószentelési ünnepségek programjának végleges megállapítása. E szerint az ünnepély napján a koszoruleányok a leányegylet helyiségeiben gyülekeznek. Innen délelőtt 9 órakor Sztrilich Zsigmondné urnő zászlóanya lakására mennek és elkísérik a Szt-István templomban 10 órakor tartandó ünnepi istentiszteletra. Ennek végeztével 11 órakor a leányegylet helyiségeiben Buday Gergely elnök ünnepi beszédet mond. Ezt a zászlószekék beverési követi. Este 8 órakor az egyesület kerthelyiségében műkedvelői előadás lesz. Az előadásra szóló belépő jegyek árát az egyesület annak idején közhírré fogja tenni.

* **Colosseum Projectograf.** A múltkori számunkban előleges jelentést tettünk közlé, mely szerint a jelenleg Ujvidéken működő Colosseum Projectograf kedden e. hó 23-án érkezne városunkba. Most azzal értesít bennünket az igazgató, hogy a közönség óriási támogatása miatt, idejövételét egy héttel későbbre határozta el. Miről a t. közönség ezennel értesítettik.

* **Nyári mulatság.** A zombori iparos dalárda f. hó 13-án igen sikerült dalestélyt rendezett az „Iparos-kör“ kert-helyiségében. A férfiak szerep éneke különösen Hrabovszky István csengő tömör tenorja állandóan lebilincselte a hallgatókat. Az énekeket a közönség többször megújraztatta. Gruda Pál ur tréfás dalaival sok tapsot aratott. Hanverseny után a farsalagsz táncra perdült, a melynek csak a reggeli nap sugar megjelensége vetett véget.

* **Fizetésképtelenség Zomborban.** Lukácscevis Dezső zombori bázartulajdonos 4600 kor. passívával fizetésképtelen lett.

* **Csaló jegyző.** Vujevics Lajos apatini főszolgabíró felterjesztésére Bács-Bodrogvármegye alispánja elrendelte Dunjerszky Lázár apatini aljegyző ellen a fegyelmi vizsgálatot, sőt állásától fölmen-

tette. Okul az szolgál, hogy Dunjerszky Lázár az ex lex idejében bevont és viszsztatartott póttartalékosok kártérítési ügyében visszaéléseket követett el. Számos póttartalékosat rábeszél, hogy magukat nős, illetőleg családos egyéneknek mondják és ily módon kártérítési igényüket érvényesítik. Vujevics Lajos főszolgabíró megállapította, hogy Dunjerszky 3—4000 koronával károsította meg a kincstárt. A bírói kezelés aképpen tudódott ki, hogy Benzinger P.-nek a zombori adóhivatal pénzt küldött fia — ki póttartalékos volt — családja részére. Benzinger a pénzt visszaszakította és kijelentette, hogy fia nőtlen ember és így az összeg őt meg nem illeti. Ennek nyomán indították meg a vizsgálatot, mely a csalások egész sorozatát állapította meg.

* **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közönséges ülést tartott, melyen dr. Salamon Prigyes és dr. Elschleger Dezső Ferenc újdítkai ügyvédek az ügyvédek hajstromába iktatta.

* **Olcsó hal.** Orsováról, Báziasról, meg az egész Aldunáról rendkívül halgazdaság hírért vesszük. A halakat egész wagonokkal szállítják Temesvárra és Temesváron át Budapestre és Bécsbe, a hol az aldunai halnak kitérni piacra van. A halgazdaság hatását meg lehet érezni a jelzett helyeken, mert az érkezett rengeteg mennyiség folytán nagyon olcsón lehet halat kapni. A temesvári halpiacon az élő hal kilója 40 fillér. A zombori piacon még mindig kartell van. A hal ára nálunk 2 korona 2 K. 20 f. kilonként. Szegény közönség!

* **Kellemetlen nyár.** Julius közepén vagyunk már, de még most is kellemetlen az igazi meleg, amely a legkellemetlenebb cikké avajta a sőt és a fagyallatot. Hetek óta szeszélyes, változókéony az idő, az esték, sőt a nappalok is oly hűvők, hogy a fölösbb természetű emberek előszedték a felöltőjüket is. Ha a nap pár órára megint forróbban süt és a hőmérséklet magasabb régiókba száll, nyomban utána megint zivatar és felhőszakadás jelentkezik, úgy hogy nem tud senki sem szíve szerint örülni a nyárnak. De nem kell leladni minden reményt. 1898 júniusában is ilyen nyarunk volt, mint a mostani és végre mégis ránk mosolygott az igazi nyár és gyönyörködhetünk a szép napuzaras őszben.

* **Kik pályáztak a polgármesterségre?** A zentai polgármesteri állásra hirdetett pályázat hétért letelt. A polgármesterségre a következők pályáztak: Dudás Lajos, dr. Sőtí Adám, dr. Bárdos Lipót, dr. Salamon Imre, dr. Kovács Mátyás és Szárics Géza.

* **Szell Kálmán — bankormányzó.** A Magyar Jelzálog hitelbank szerdán tartott közgyűlésén Szell Kálmán volt miniszterelnököt egyhangulag a bank kormányzójává választották. Megbízatása 16 évre szól.

* **Az eltűnt nyomdatulajdonos.** Ismeretes, hogy Hamburger Mór volt szabadkai nyomdász Amerikába költözött. Sokáig keresték, kutatták, míg végre ő maga adott magáról életjelt Amerikából. Most meg az őcsese, Hamburger József lakatos tünt el, aki csak nemrég önállósította magát és nősült meg. A napokban felvette feleségének 1400 koronáját s azzal eltűnt. Hozzá tartozói jelentést tettek eltűnéséről a rendőrségnek. Azt hiszik, hogy bátyja után ő is Amerikába vitorlázott.

A TOKAJI BOR

termelők
Társasága
szállít
Tokajból

3 éves TOKAJI SZAMORODNI BORT
kölesönhordóban
lédában
56 litert 60 koronáért
20 0,7 literes
palaékat **26 K.-ért**
bérmentve a megrendelő vasuti állomására.

*** Szélhámos órák.** A tápióbicskei esendőrség letartóztatta és Szabadkára kísérte Schwartz Samu szegedi őrást. Schwartz Post- és Bács megyékben bejárta a városokat és órákat vett át javítás végett. Az órákat aztán elzillogosította. A rendőrség most hallgatja ki a szélhámos őrást viselt dolgaiáról.

*** Gondnokságok.** A szabadkai kir. fővárosi-zék Kovács István szabadkai lakost elmebetegség, — Stefkó Verona bácsmadarasi lakost pedig gyengeelméjűség miatt gondnokság alá helyezte.

*** A bácsalmási szocialisták összeütközése.** Bácsalmáson mint onnan jelentik, a keresztényszocialisták szervezkedő gyűlést tartottak, melybe a szocialdemokraták is beleszóltak, véres-vekedés keletkezett. A verekedés közben megérkeztek a esendőrök és szétkergették a zavargókat.

*** A bajai milliós főnyeremény.** Bajáról írják: A bajai milliós főnyeremény ügyében újabb fordulat állott be. Ekkert Antal kertész ügyvéd, Forró Félix ugyanis felebbezett az ügyészi határozat meg szüntető végzése ellen, hivatkozva arra, hogy új bizonyítékokat szerzett be. Aschner Ferencz, szegedi főügyész helyt adott a felfolyamodásnak és elrendelte a vizsgálat megindítását a bank tisztviselői, különösen Wagner Sándor könyvvezető ellen.

*** A szabadkai gimnáziumról.** Egy füres és szokatlan tartalmu miniszteri leirat érkezett szerdán Szabadka városához. A szabadkai gimnáziumról szóló a kis irás. A tartalma olyan volt, hogy a városban jónak látták mélységes titokban tartani. Dugdosták, rejtgettek; míg végre egyik szabadkai lap kikaparásza. Azzal kezdődik a leirat, hogy a gimnázium kéményei és szellőztető készülékei nem jók, a termekben rossz a levegő, a folyosók igen szellősek. Mindez kijavítatni kívánja. Vannak aztán cifrább dolgok is a miniszteri leiratban, mely a tanári kar egyes tagjairól mond véleményt. Így: Böcs Nándor nem fejt ki elég ambíciót, Löschinger Béla tanítási módszere nem elég eredményes, Osztragonitz János tudományos képzettsége nem kielégítő, sőt egyik tanárról, azt is mondja a miniszter, hogy órákat mulaszt, a dolgozatokat nem javítja pontosan és mértéktelenül iszik. Hát ez a jellemzés mindenképen szép dolog. S úgy látszik a miniszter nem először hall vadakat a szabadkai tanárok ellen, hogy most a megdorgálásnak ezt a módját választotta, s nem elégedett meg azzal, hogy a főigazgató útján küldött volna üzenetet a tanároknak. Természetesen a főgimnázium tanári kara, különösen pedig a nótába vett professorok nem igen örülnek a miniszteri leiratnak. A miniszter azt kívánja a városi tanácstól, hogy utasítsa rendre a megnevezett tanárokat. A tanács tagjai azonban szabadkai emberek, ismerik a helyi viszonyokat, ne fukarkodjanak hát a rendretartással, s dorgálja meg a tanács mindazokat, akik megérdemlik. Ebből a miniszteri leiratból főleg egy név hiányzik, — írja egy szabadkai lap. A gimnáziumi igazgató neve,

aki bár feltétlenül rendelkezik tudományos képzettséggel, abszolúte nélkülözi azokat a kellékeket, amelyek egy intézet vezetésére képesítik. Ő kiváló tanár, de nagyon rossz igazgató. A diákokkal szemben idegeskedik, kiabál, érezteti mindenhatóságát, egyeseket üldöz... Ez a miniszteri leirat közvetve neki is szól. Mert hiszen az ő mulasztása is, ha a tanárai nem ambiciózusak, nem pontosak, tudatlanok, s ő erről a gimnáziumot fenntartó városi tanácshoz nem tesz jelentést, sőt minden esetben azt kéri, hogy a tanárok állásaikban véglegesítenessék. A gimnáziumot a város tartja fenn, a tanárokat a város fizeti, tehát illenék tehát a városi magistrátusnak tudni, hogy mi történik azokon a szürke falakon belül.

*** Egy katonai őrség letartóztatása.** Az aradi hadbíróóság kiküldötte letartóztatta szerdán Szegeden a császári és királyi 40 ik gyalogezred ama katonáit, akik három nappal ezelőtt őrszolgálatot teljesítettek a kaszárnya börtönénél s kötelességmulasztást követtek el. Az esetre vonatkozóan ezt jelentik Szegedről: A budapesti államrendőrség köröztesére három nappal ezelőtt letartóztatták Nagypál Antal betörőt, akiről a vallatás során kiderült, hogy szökött katoná és a katonai hadóság is kereseti. Dr. Baksa Lajos szegedi főkapitány a betörő szökött katonát átkiérte 46-ik gyalogezred Mars-téri kaszárnyájába, ahol ideiglenesen a kaszárnyabörtönbe zárták. Nagypál Antal a börtönből éjjel megszökött. A hadbíróóság kiküldötte megállapította, hogy a szökés ugy történt, hogy Nagypál a magas kerek ablakot kitörve, kinyitott az udvarra és akadálytalanul haladt végig három udvaron, egy hosszú folyosón és a Londoni-körutrá néző kapualatti részen. Senki sem állta útját, mert az őrség mélyen aludt. A letartóztatott őrség tagjai valamennyien szegedi fiúk.

*** Harc a pusztán.** Bajáról írják: A rasztinai uradalom nem tudott megalkudni a környékbeli munkásokkal, ezért felvidékről tót munkásokat hozott. A györgy pusztai magyar munkások e miatt haragszanak a tótokra. A verekedés tót és magyar munkások között napirenden van. A múlt héten nyílt tettelegességre került a sor. Amikor Botyoka András tót munkás 9 tót társával hazafele ment, nekik támadt nyolcadmagával Dará József és nagy verekedés lett ebből. A harcból a magyar munkások sértetlenül kerültek ki, a tótok azonban mind kisebb nagyobb sérülést szenvedtek. Egyik oly sebet kapott, hogy be kellett szállítani a bajai kórházba. Az eljárást a bíróság megindította.

*** Elsőnek a pápa.** Történt pedig ezelőtt negyyszaz esztendővel, hogy Henrik német császár hideg, csikorgó téli időben egyetlen szolgálja társaságában gyalogolt át az Alpokon, elmele Kosszszába és ott a pápa, aki Gergelynek hívaték, a fagyos téli estén egy egész éjszaka váratta a németek császáraját, míg maga elé boc-át, hogy elkövetett bűneiért boc-énatot adjon neki. Mivelhogy akkor a császárok mind a pápának hódoltanak. — Történt azután 1905. évben, hogy Gombes francia minisz-

terelnök elfogadatta az állam és egyház szétválasztásáról, némely szerzetesrendek kéregetéséről szóló törvényt a képviselőházban. Es atkot mondott XIII. Leo és ugyanő meg is békült. — Történt végül 1907-ben, hogy Fallières köztársasági elnök szerencsésen meg-zabudott egy merényletből és üdvözölték őt ez alkalommal az uralkodók. Megérkezett pedig elsőnek a pápa üdvözölő irása. Ezenyi történet, kedves atyámfiai, anno 1907. Ezenyi történet, Egyéb semmi.

*** A „Csetneki magyar csipke“** című kézi könyvecské megérkezett. Kapható Tri-ehler Gyulánéól Ara 1 kor. 20 fill, postán küldve 1 kor. 40 fillér. — Figyelmebe ajánljuk azoknak, akik már megtanulták a csetneki csipke készítését, valamint azoknak, akik teras után akarják elsajátítani annak titkait. A magyar ipar szívevel-telékkel való partolása érdekében ajánlatos, hogy a j-zett könyv-cské szöveget hazában elterjedjen, — szerettesse meg a gyönyörű magyar kezimunkát s a munkás életet.

*** Ismeretlen tartózkodású bank.** A hivatalos lap cset-tóki számában egy idézés jelent meg, amely egy bankot kurentáltat.

Az idézés így szól: 1—1
13863 IDEZÉS

7639—1907. A zombori kir. törvénytészek közhírré teszi, hogy dr. Toldi Sándor ügyvéd által képviselt Köny József apatini lakos beperes, ismeretlen tartózkodású s illetve megszünt „Honi életbiztosíté bank magyarországi fiókja“ alperes ellen 1144 frt 03 kor. tőke és járulékaiból álló zálogjognak törleso iránti rendes keresetet advan be, a perfelvételre 1907. évi augusztus hó 31. napjának délutáni 9 óráját ezen kir. törvénytészek pertárába küntöze és hogy ismeretlen tartózkodású alperes képviselőre ügygondnokul dr. Henneberg Géza zombori ügyvédet kinevezte.

Egyszermind felhivatik az ismeretlen tartózkodású alperes, hogy a részére kiendelt ügygondnokot a cölszerű védelemre nézve kellőleg utasítsa, vagy a bíróságnal más ügyvédet nevezzen, s ellenkező esetben pedig mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa. Kelt Zomborban, 1907. évi július hó 30 napján. A királyi törvénytészek.

*** Újrészvénytársaság Szabadkán.** Csütörtök délután 4 órakor tartotta alakuló közgyűlését a Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Schwartz Péter elnöklése alatt a Polgári Takarékpénztár m. sz. helyiségében a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét dr. Weisz Jenő vezette. A részvénytársaság 150,000 koronával alakult. — Az igazgatóság tagjai lettek: Bogos os Antal, dr. Matievics Istvan, Janovicz Adolf, Sarcovicz Máté, Sugár Béla, Szilberleitner Ferenc, Sztipics Simon, dr. Weisz Jenő, Schwarcz Péter, Sztipics Simon, Steinicz Emil, Tumbász Marian, Wagner Ferenc és György Mór. A közgyűlés élethoszignla megválasztotta vezérgazgatónak: Schwarcz Pétert, ügyészek: dr. Weisz Jenőt. A

DESODORIN
A LEGTÖBB
HASZNÁLT
DESODORIN
SZER
KÖZT
A LEGTÖBB
HASZNÁLT
DESODORIN
SZER
KÖZT
A LEGTÖBB
HASZNÁLT
DESODORIN
SZER
KÖZT

DESODORIN VÁLLALAT BUDAPEST

Elsőrendű minőségű
Égetett darabos mész
kapható.
Krausz Jakob,
mészkemencéből
Pécs, Majláth-tér 6 sz.

felügyelő-bizottság tagjai lettek: Kovách Antal, dr. Pleszkovics Lukács, Salga Mátyás, Horvátovics Ernő és Kuthy György. Az új részvénytársaság átveszi a Polgári Takarékpénztár mint szövetkezetet, amely július 20-án tartja közgyűlést és kimondja a szövetkezt felszámolását.

*** Leánynevelő intézet Zentán.** A mai nehéz szocialis viszonyok mellett a leányvermekék szülői bizonyára örömmel veszik tudomásul Endrei Sománé (volt véroasi mérnök neje, okl. tanítónő) vállalkozását, aki Zentán egy internátussal egybekötött leánynevelő tanintézetet létesített, ahol középiskolai kiváló tanárok vezetése mellett leánygimnáziumi, polgári és tovább képző magán tanfolyamra vétetnek fel leány növendékek és azonkívül az internátus nyílvanossági joggal felruházott 6 elemi osztályt foglal magában. Az intézetben mérésért díjazásért családias, szeretetteljes bánásmód, valláserkölcsei nevelésben is kitűnő ellátásban részesülnek a növendékek. Az internátus gyönyörű stílusban felépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve. Tágas udvar, pompás kert, teniszpálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szempontból is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat és így minden szülő, aki leánygyermeké jövőjét, illetve szellemi és testi kiképzésétől csekélyebb anyagi áldozattal biztosítani óhajtja — forduljon bizalommal Endrei Sománé leánynevelő intézetéhez Zentán.

*** Bács-Bodrog vármegye általészsége július 3-án.** Léptene: Sajkaszörgye 1 udv. — Vesztétség: Szond 1, Herczeg-zantó 1, Cserevanka 1, Kiskér 1, Mozor 1, Csantavér 1, Mohol 1, C-urog 1, Zombor 1 udv. — Takonykór és bőrlérg: Topolya 1, Baja 1, Szabadka 1 udv. — Rühkór: Davod 1, Parrag 6, Péterréve 1, Szenttamás 1, Tiszakálmántalva 1, P.ócér 1, Zsabiya 1, Zenta 1 udv. — Sertősróba: Sztapár 1, Hódáság 2, Magyarkanizsa 2, Tiszaisztvánfalva 1 udv. — Sertősvész: Sztapár 1, Bajnok 2, Jánoshalma 1, Mátételeke 2, Bic-ordas 2, Szentfülöp 1, Cserevanka 1, Kiskér 1, Torzsa 1, Ujverbász 1, Vepőd 1, Sajkásszentiván 1, Kishegyes 1, Ótutak 1, Ókér 2, Temerin 1, Mohol 9, Újszivác 3, C-urog 1, Zenta 1, Baja 1, Szabadka 2 udv.

*** Giskan Mór megkerült.** A nálunk is igen jól ismert Giskan Mór pincédi nagybirtokos mintegy hat héttel ezelőtt hazulról eltávozott és azóta nyoma veszett. Családja, hozzátartozói mindent elkövettek, hogy az eltűnt családfőt megtalálják. Hiába valónak látszott már minden kutatás, mert nyomára nem tudtak akadni. Giskan Mór két év előtt búskomor lett és eltűnését is betegségének tudták be. A Wienben megjelenő „Das Interessante Blatt“ f. évi július 11. számában közzétette Giskan Mór képét és a család azon hirdményét, hogy az aki az eltűnt nyomára vezet, 500 korona jutalmat kap. Tegnap Giskan Mór újvidéki rokoni értesítést kapott, hogy Giskan Mór heteken át Flumenben tartózkodott, hol betegten feküdt,

de innen Pozsegára utazott, ahova a család egyik tagja az eltűnt megkeresésére oda-utazott.

† Halálozás. F hó 14-én halt meg Ujverbáson Korán Bóla Ferenc-osztonnai tisztviselő életének 33-ik évében. Temetése másnap nagy részvétel mellett ment végbe.

*** Agyonrugta a ló.** Megrendítő szerencsétlenség történt Davodon. Egy 5 esztendő kis fiu játszadozott az udvaron. Egy fiatal esikőhöz közel jutott, miközben a esikő kirugott és a fiuskát halántékon érte. A kis fiu nyomban meghalt.

*** Tanítók gyűlése Ujvidéken.** A bácsmegeyi tanítók egyesülete folyó évi augusztus hónapban Ujvidéken közgyűlést tart, amelyhez háromszáz megyei tanító jön Ujvidékre. Ez alkalommal Faragó Jenő, az újonnan kinevezett bácsmegeyi s tanfelügyelő a tanítótag-összességének fog mutatkozni. Az újvidéki tanítókból rendező-bizottság alakult, mely a közgyűlést és az azzal kapcsolatos ügyességeket, kirándulásokat stb.-t elő fogja készíteni.

*** Birósági kirendelés.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Petneházy János újvidéki kir. törvényszéki jegyzőt f. aug. 20—sept. 30. időtartamra a szabályi kir. járásbirósághoz rendelte ki szolgálattételre.

*** Bácsszenttamás község közönsége a község utcait villanyvilágítással óhajtja ellátni,** miért is felhívja a szakértő cégeket, hogy ajánlataikat augusztus 10-ig a község előjáróságához adják be.

*** A bácsmegeyi tüzoltószövetség a napokba, Mihailovits Kornél vm. főjegyző elnökségével tartott évi rendes közgyűlésén elnökévé egyhangulag Vojnits István alispánt választotta meg.**

A víz, mint a gyomor-és bélbetegségek óvszere.

Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomor-és bélbeteg legnagyobbn kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az élkezés után boritálhoz van szokva. A bor pedig a zsiros élelel emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

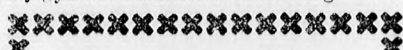
Közismert dolog, hogy e célra a

mohai ÁGNES-forrás

a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószer a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tisztá is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű forrítal. Háztartások nagy üvegekben a mohai ÁGNES-vízét különösen olcsón szerezhetik be.

(Varázképek. Értésültünk, hogy minden egyes „La Fleurette“ antinicotin hüvely dobozban egy varázs-jegy létezik, mely nagy meglepetést fog okozni. A ma megjelent hirdetésre utalunk.

(Amateur-fényképészeknek! Általánosán elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 es. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzeket bérmentve küld a cég.

Többszörösen utánozva, sohasem utolérve, igazán segít Zacherlin bámulóan rovarhaj-Hen. Sohasem dobozban, csakis üvegben kapható:

- Zomborban: Mayer István.
- „ Weidinger S. és Zs.
- „ Lugmeyerzky Plátó.
- „ Goeszi Pál.
- „ Hay Ignác.
- „ Németh J. gyógyszerl.
- „ Gergurov Szredoje.
- „ Dörfler Antal.
- „ Engel Mór.
- Apatin: Abraham H.
- „ Ferner és Pleli.
- Gyulafalva: Klein Armin.
- Hód-ágh: Rausch Ede.
- Vö-ösmart: Thury Dénes „magy. Korona“ gyógyszerl.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGERJOB★

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság. Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1907. július 18.

A tőzsde, mely az előző héten a kiegyezési tárgyalások kedvező menetének hírére határozott javulást mutatott, a folytatott héten ismét a gyengébb irányzatba esett vissza, aminek okát — nyári idény-

15 perc alatt Email Padló máz Kapható
szár- adó 0. 1. 2. 3. 4. 5. szám csak a céggel ellátott az eredeti. ifj. HEINDLHOFER RÓBERT
Zombor.

FARKAS MÓR angol uri- szabó UJVIDÉK. Angol, francia és valódi skót szövetekből allan- doban nagy választéku raktár. Telefon 187. sz.

nyel rendszeren karöltve járó üzleteseendői eltekintve — főleg a külföldi pénzügyi viszonyoknak állandó feszültsége képezte. — Nagyobb árhuynatlás mindazonáltal csak egyes értékeknél mutatkozott, melyek közül különösen szembetűnik az osztrák magyar államvasut részvények áreszkökenése. — Ezen részvények árfolyamára kedvezőtlenül hatott az osztrák vasútiügyi miniszternek abbéli kijelentése, hogy őszre egy vasut államosítási törvényjavaslatot szándékozik betervezni, de megjegyzendő, hogy az eladások ezen részvényekben túlnyomó részt a speculatív részéről történtek, míg a tőkepénzesek, bízván az osztrák magyar államvasut társaság államosításának kedvező lebonyolításában, részvénybirtokukat fentartják.

Elég jól tartották magukat a rimamurányi vasúti részvények, miután a vasúti szükségletre vonatkozólag a legutóbb közölt kímutatások a vasipar helyzetéről még mindig nagyon kedvező képet nyújtanak, és így az alpesi bánya részvények, valamint a rimamurányi vasúti részvények is a vasiparhoz közelálló körök részéről képezték állandó kereslet tárgyát.

A befektetési értékek piacán nagyon csendes volt az üzlet, és az árfolyamok alig szenvedtek változásait.

A pénzpiac helyzete változatlan, dacára annak, hogy az osztrák magyar banknak legutóbbi kímutatása némi javulást tüntet fel, de az érdekeltek körök különösen a Németországi pénzügyi viszonyok hatása alatt állanak.

Az elmúlt hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	július 11.	július 18.
4% magyar koronajáradék	93.—	93.—
Magyar Hitei Részvény	752.—	753.—
Első Magyar Általános biztosító társ. részv.	10.000.—	9900.—
Franklin társulati részvény	515.—	512.—
Adria tengerhajózási részvény	420.—	422.—

Parcellázás.

A magyar ember minden érzése, minden gondolata a földhöz tapad. Innen szívja életerejét, innen veszi mindazt a kellőket, amit létfeltétele megkíván és csodálatos, mégis évről-évre, mondhatnánk napról-napra gyűrűlme a községek lakói, a földdel együtt érző, a földdel felnevelt magyar parasztság elhagyja megszokott régi fészekét, elhagyja azt az országot, melynek szabadságáért és lakói függetlenségeért apái annyit tenger vért ontottak.

Ami még meglepőbb a dologban, az a körülmény, hogy az őstermelő magyar nép olyan földterületekre tödül, ahol alig érvényesítheti a földművelésben való készségét. Ottan más világ van. Ott az ember már régen elfelejtette azt az őskorbeli állapotot, amikor az eke szarva mellett törte meg a rögöt és sepőboronával takarta el a kikelésre szánt magot.

Az óriási arányok országában, Amerikában, ezeket a munkálatokat már gépek, hatalmas szerkezetű óriások végzik, az ember csak arra való mellettük, hogy irányítson, szabályozzon.

A magyar az ő nehezkes életmódjával bekerül az iparviszonyok közé, olyan helyre, ahol lát maga körül tárgyakat, melyekről otthon álmolni sem mert volna. Mennyi küzdelmébe kerül, míg beleéli magát az új viszonyokba. Sokan életük árán veszik meg azt a szabadságot, hogy — megszabadulhassanak a hazájuktól. Mert bizony órványból órványba kerül a szegény magyar. És ha hívál volna annak a szíves életelőnek, amely őt mindennekfelett győzedelmeskedni képessé teszi, amelynek hatalmával siet saját magából kialakítani az új embert, az iparost, amde mégis, ha ott-

hon is már sok családás érte, ha már ott-honról is azzal a kétségbeesett okoskodással bagyta el hazáját, hogy élni muszáj, minék hát élek más világrészen, mielőtt meghalok éhen ebben a kiücskes országban.

De viszont gondoljuk csak meg vajjon ugy kell e ennek lennie, ha más gazdaságot, más munka és telek felosztást talán itthon az ő honában a magyar paraszt. Ugy kellene-e az ő honból pusztulnia szemünk láttára annak a nemes fajnak, amely mindenféle megrázkódtatást átszenvedett ezer esztendő múltjában? Az a nép, mely mindezt kibírta, amelynek a világpolitikai küzdelmekben nagyobb része és érdeme van, mint bármely más európai nemzetnek, mert hiszen védőbástyája volt a keresztény civilizációnak szemben a földhold hatalmával. E mekkéi vagyunk mint egy put szábarita víz, az ország talpköve megmígnog, gyengülünk erőben, kevesbünk számban.

Ha okoskerü gazdálkodást folytatna a magyar, ha arra szakszerű oktatást nyerhetne, bizony akkor, így szólnak a bölcs tanácsok, nem kellene vesztie a magyar fajnak.

Ez tanácsnak, elméleti fejtegetésnek nagyon jó és szép, csakhogy nem igen használják az üdvözölgben. Ide nem elmélet, hanem oly gyakoros változás kell, amely alapjából tudja majd átforgatni a mi mostani telekrendszerünket, amely rendszerben gyökeredzék egész baja ennek a kivándorási mizériának.

A földművelésügyi miniszteriumban majd fölvetik, majd leteszik a birtokrendezés égető ügyét. Majd azon vannak, hogy észszerűen oszák és rendezék a kisgazdák tekeit, amely tekek mostanában olyan szétszórtan fekszenek, hogy a megmunkálásába a kisgazda beleölt minden erejét és vagyonát. Innen van, hogy ebbe a néphe olyan könnyen lehetett beoltani a földesurak iránti gyűlöletet, pedig a magyar jobbágy hű-ége példás volt. De amikor látja a paraszt, hogy a terjedelmes hitbizomány, vagy uradalmi birtok birtok milyen egyszerűs tagoltságú, könnyen hozzáférhető és megmunkálható, s ezek folytán milyen egyszerűen lehet belőle gabonát kihozni, míg az ő földszalagjai félóranyira, és olykor messzbbre is fekszenek egymástól.

Hogyan tud lépést tartani egy szegény pár, mikor gazdasági gépeiket is hitelbe, esetleg ötszörös áron veszi, hogyan tud megélni? Viszi mi bírja, azután neki fekszik a hitelintézeteknek, a mikor a forrás kiapadt, jön utána az uszora a mi a végkezde.

Csak hozzávetőleg vázoltak a szegény földmives helyzetét. A ki személyesen járt közöltük, azt tapasztalhatja is, hogy egyedüli kulfje a rossznak a birtokb-osztás gondatlan gyatra viszonyai. Törvényhozásunknak kell, hogy kezébe vegye ezt az elsőrangú ügyet, mert ennek eldöntésétől függ a magyar-ág visszahódítása szerrett hivatásához — a földműveléshez.

Szerkesztői üzenet.

Sz. Z. Hodság. Cikkét nem közölhetjük. Ön téved, ha azt hiszi, hogy lapunk, mert ellenzéki, a fősipánt minden ok és támpont nélkül támadja. Érvései nem felelnek meg, mert ebben a dologban correct és igazságosan járt el; hogy Ön talán személyes ellensége a fősipánnak, arra sem használhatja lapunkat; mi erre nem vagyunk kaphatók. — Igazságos kritikát leközlünk, de oktanlatámadásokat nem. Kézirata rendelkezésére áll.

V. L. úrnak Zombor. Beesés soraiból azt látjuk, hogy a szomszédbeli urak lapunk ellenzéki irányát annak tulajdonítják, hogy felelős szerkesztünk a vasúti szabadjegy megvonásáért haragszik. Ez a felfogás ép oly abszurd mint nevelés. Hová jutnánk, ha a tisztesség független hírlapírókár ily önző indokok által vezéreltetné tollát. Lapunk nem most lett ellenzéki, az volt Sándor Béla és Vojnits István fősipánsága alatt is, pedig akkor is megvolt a szabadjegye. Ez a kérdés te-

hát előttünk egészen másodrendű. A sivar politikai helyzet, a lábrakapott családi klikkrendszer, a koalizált pártok veszedelmes szemfényvesztő játéka sugalmazza nekünk politikai hitvallásunkat, és ebből a szilárd álláspontunktól mi sem riaszt vissza. Végre pedig nyugtassa meg azokat a fiatal szomszédokat, hogy fel szerkesztünk azért épügy utazik szabadjeggyel mint ők a kiváltságosok; — ez a nagy dicsőség, amelyet 15 év óta alig tartottuk érdemesnek megemlíteni, megvan most is.

Irodalom.

— A „Vasárnapi Újság“ július 21-iki száma 25 képpel s változatos tartalommal jelen meg. Mikszáth Kálmán pompás, új regénye és Pekár Gyula „Tatárbaraság“ című nagy eredeti regénye mellett a „Vidámság háza“ című angol regény folytatását is közli, s ezek mellett novellát Sas Edéltől, költ-ményeket Mezey Sándortól és Erdős Renétől. Egyéb közteményei közt vannak a debreceni kollegium bíres könyvtáráról (képekkel), Thackeray leveleiről, a háziparáról Horváth Jankától, s illusztrációi, köztük Bér Dezső rajzaival a tenisz pályáról, egész sorát adják az aktuális és érdekes képeknek s a rendszereti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézet s egybelek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Újság“ előfizetői ára negyed-évre négy korona, a „Világkrónika“ val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság“ kiadónivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4 szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb új-ág a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Nyílttér. *)

Ön a felöltöt magával viszi — ez jó!

Azonban el ne felejtjen egy doboz Fay valódi ásványpasztillát beledugni, ezek a legjobb szolgálatot teszik még a legnagyobb hőségben is, ha egy felöltő Önnek nem használ. Fay valódi ásványpasztillái utazásoknál, sértőknel, kirándulásoknál stb. igazán nélkülözhetetlenek, mert ezek a kirándulás kellemetlen következményeit hatálosan ellensúlyozzák és az egész szervezetre jótékonyan hatnak. Egy doboz ára K 1.25 és minden gyógyszerlár, drogua és ásványvízkereskedésben kapható.

Főraktár Magyarországon részére: **Dr. Erger Leo és Erger J., Koehmeister utóda!** Thallmayer és Seltz, Török József val-lamennyi Budapestben.

Igen észszerű utazásoknál. Rövid használat után nélkülözhetlen egészségügyi leg megvizsgálva.

Bees 1887. július 3.

Kalodont.

nélkülözhetlen

FOG-CRÈME.

A fogak tisztán tartásához nem elegendő a fogvizek. A foghúra folytonosan lapadó, káros anyagok ellárolítását és mechanikai tisztítását csak az üdítőleg ható antiszeptikus fog crémrel lehet, a wipő a „Kalodont“, mely már minpen kulturállamban eredménnyel használattik és jól bevált.

Ezen rovat alatt közlöttek nem vállal felelősséget a szerk.

Nyílttér. *)

Borivóknak a bor keveréséhez!

NATIONALE GIESSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A díjra éjtelme
közömbözött
a bor savanyúságát,
íze kelemenesez pezsög.
Nem festi a bort.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és Hj. Heindlhofer Róbert úrnaknál.

figyelemztetés.
Zomborban az 1907/8. iskolai évre
internátus
(Deák Otthon)
felelősül egy gimnáziumi és egy keresk iskolai tanár felügyelete alatt. A t. szülőknél felvilágosítással és prospectussal szolgál
Dr. Pólay Vilmos,
az internátus igazgatója.

*) Ezen rovat alatt közléteket nem vállal felelősséget a szerk.

Tanügy.

*** Új rendelet a tankötelesek összeírásáról.** Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter új rendeletet intézett ma a törvényhatóságokhoz, amelyben értesíti a törvényhatóságokat, hogy elődjének a tankötelesek összeírására vonatkozó rendeletét hatályon kívül helyezi és helyébe az új összeírási eljárást rendeli el. Az új eljárás legfontosabb és alapvető intézkedése az, hogy az összeírást az iskolai beiratások utáni időre helyezi át, minek következtében a tankötelesek hónapokon át való nyilvántartásának s időközi változások keresztül vezetésének szükségessége esetlik. Ennek előnye a régi felett az, hogy a jövőben csak a be nem iratkozott tanköteleseket kell összeírni s az iskolába beiratkozottak összeírása feleslegessé válik. Az iskolába be nem iratkozott tankötelesek összeírásánál nem a szülő vagy a gondviselő, hanem magának a tankötelestnek akkori rendes lakása vétetik alapul. Az utasítás ezen intéz-

kedőre biztosítja azt, hogy az eljárás a nagyközönségben úgy mint a városokban kevesebb munkával és kellő időben lesz végrehajtható.

Piaci árak.

Budapesti gabona tőzsde július 18.
Árak 100 kilónként.

	K	f.	K	f.
Buza	11	40	—	42
Arpa	7	—	7	20
Zab	8	—	8	10
Kukoricza	6	34	—	35
Bab	—	—	—	—
Kendermag	—	—	—	—
Repce	—	—	—	—

Árak a zombori piacon június 19.

	K	f.	K	f.
Buza	10	—	10	50
Rozs	—	—	—	—
Arpa	6	30	6	35
Zab	7	—	7	20
Kukoricza	5	30	5	50
Bab	8	50	9	—
Kendermag	11	—	12	50

Falcione fürdő.

Bérlő: Briedmann Lajos.

Nyári tájékoztató.

Zuhany- és gőzfürdő:

Hölgyeknek
naponta délután 1-től 5-ig.
Uraknak
naponta reggel 4-től délután 1-ig és délután 5-től este 9-ig.
10 zuhany- és bazénjegy 2 kor.
12 gőzfűdőjegy 6 kor.
Alsókadakhoz 10 jegy 6 kor.
Felsőkadakhoz 10 jegy 8 kor.
Havibérlet 4 kor.
Kádfürdő egyszeri használatáért 90 fill.
Gőzfürdő egyszeri használatáért 70 fill.
Zuhanyfürdő egyszeri használatáért 20 fill.
Diák- és gyermekj. egyszeri haszn. 20 fill.
4 darab tisztelőjegy 2 korona.

Kádfürdők:

mindennap hölgyek és urak részére. Masseur, tyúkszemvágó fodrász a fürdőben. Szénsav- és napfürdő állandóan!

3933/1907 szám.

Pályázati hirdetmény.

A Kumbaja községben lemondás folytán megüresedett köz-égsi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását képezik: 1200 korona évi készpénz fizetés, 60 fillér nappali, 1 korona 20 fillér éjjeli látogatási, 40 fillér halottkémleési és 40 fillér vényirási díj.

A megválasztandó orvos köteles kézi gyógytár-tartási jogot kieszközőlni s a kézi gyógytárt működése tartama alatt fenntartani.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. 9. §-a, illetőleg az 1876 XIV. 143. §-a értelmében felszerelt és az eddigi működést igazoló bizonyítványokkal is ellátott kérvényüket hozzám **folyó évi július 30-ig** bezárólag benyújtsák.

Bácsalmás, 1907. július hó 3-án.

Horváth Dezső
főszolgabíró

4228/1907. szám

Pályázati hirdetmény.

A Bacs-Bodrog vármegye Jánoshalma és Kisszállás községeiből álló VII. kéményseprési kerületben elhalálózás folytán megürült kéményseprői állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását a 32287. alisp. 1407. jkv 1907. sz. vármegyei szabályrend-lettel megállapított seprési díjak képezik.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az említett szabályrendelet előírta minősítést igazoló kérvényeiket hozzám **folyó hó 30-ig** bezárólag benyújtsák.

Bácsalmás, 1907. évi július hó 4.

Horváth Dezső,
főszolgabíró.

Társat keresek, fűszer és csemegefűzletemhez

Főleg gyakorlott önálló vezető emberre

felelték felelőlyt és nem a pénzre.

BÜCHLER SANDOR
EszeK Felsőváros Deszathy-utca 29.

Az elismert „La Fleurette“

antincotin hűvelly szivardobozokbanigen szépmeglepetést tartalmaznak

Meghívó.

A Tulipán Szövetség — Magyar Védő Egyesület **1907. évi július 23-ik napján fél 6 órakor**, hivatalos helyiségében, a Függetlenségi Kör tanácskozó termében,

választmányi ülést

tart, amelyre a t. választmányi tagok meghívotnak.

Hozafias üdvözléttel.

Zomborban, 1907. évi július 19-én.

Vértesi Károly, elnök.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZTÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,** úgyszintén **marinárak (ut- czdönyök) csapsz. vontatási és szántási czekek** (a te mozdony utánakészított egy olet fogó ekevel).

Ülön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

3378. sz.
kig. 907.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrog vármegyei titeli járásba kebelezett **Felsőkabol községben** üresedésben levő irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi augusztus hó 7-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 600 kor.
Titel, 1907. évi július hó 13-án.

Szemző János,
főszolgabíró.

Nevelő-intézet.

A „Szegedi Deák-Otthon“ mint fiúnevelő-intézet nemzeti- és felekezeti különbség nélkül vesz fel növendékeket, kik a középiskolák bármelyikébe, a tanító-képzőbe, a kereskedelmi, polgári, avagy elmi iskolába járnak. Ellátási díj évi 400 korona. Bő tájékoztató nyújtó prospektust készséggel küld **Böhm Károly** igazgató.

2432/907. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bácsbodrog vármegyei titeli járásba kebelezett **Sajkás zt. Ivan községben** üresedésben levő **II-od irnoki állásra** pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 7-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 720 kor.
Titel, 1907. július hó 14-én.

Szemző János
főszolgabíró.

Alkalmi vétel tűzi fűtőben.

Baltázott dorong fűtőgyfa 130 kor. Fűrészelt dorongfa szép vastag fűtőgyfa hasábfával keverve 160 kor., zombori állomásra szállítva, 10,000 kilónként.

Ivkov Vladimir Ősztapár.

Eladó bérház.

Egy modern ház, mely **vendéglői joggal is fel van ruházva,** nagy lakhelyiségekkel igen előnyös feltételek mellett **szabad kézből azonnal eladó.** Bővebbet a kiadóhivatalban.

4084/1907. szám

Pályázati hirdetmény.

Maratonos községben lemondás folytán megüresedett községi III. ik irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmát évi 600 kor. havi előleges részletekben fizetendő készpénz képviseli.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi augusztus hó 5-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe vételni nem fogom.

Zentán, 1907. július 7.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

Ad 3460/1907 kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szenttamás községben üresedésben levő 1000 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi fizetéssel javadalmazott **községi irnoki állásra** ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi augusztus hó 31-ig** terjesszék be.

A később érkezőket figyelembe nem veszem.

Óbecse, 1907. július hó 13-án.

Dr. Balaton Gyula
főszolgabíró.

Termézetes ezüst
űtőben mindenkor
frissen befőzött
kiváló finom

málna-

szörpöt
szállít

Cessler Siegfried

ALTVATER-főgyár

esász. és kir. udvari szállító és ő esász. és kir. Fehéreg-kamara szállítója
Budapest — Kőbánya.

3 új szó...

Altwater

Cessler

Budapest

Két leány

azonnali fizetés mellett,

felvétetik

lapunk

kiadóhivatalában.

Női szépség

elérésére
legjobb

Német-féle arc- és kézcrème
vakítófehér fogak elérhetők

Német féle fogcrème-nek néhány napi használata után.

Hajszülés és hajkihullás ellen feltétlenül biztos hatású szerek beszerezhetők egyedül csakis Német városi gyógyszerüzében Zombor, Szt.-Györgylér 4. szám. — Telefon szám 71.

Dr. SANTHA-féle Sanatorium

: SZABADKÁN, LENKEY-UTCZA :
(Lutheránus templom mellett.)

Ünneken épült, legmodernebbül berendezett **magánygyógyintézet** ezer négyszögöl területen szép parkkal sebészeti, nőgyógyászati, szemészeti, bel- és idegbetegek részére. (Hefényi ragályos és elmebetegek kivételével.) Külön kényelmes szobák, közös körtermek, társalgó és melléképületekkel felszerelt és kényelmes folyosók, erassók. **Röntgen és körvegytani laboratórium** Kötőné ellátás (Pens-on rendszer). **Allandó orvosi felügyelet.** Gondos ápolás. Morsoktat arak. Napi Pens-on 5-10 koronáig. Bővebb felvilágosítással az intézet igazgató főorvosa **Dr. Sántha György** kórházi főorvos szöveg, ki állandóan az intézetben lakik.

NYOMTATVANYOKAT

a legeszesen készíti

OBLAT KÁROLY KÖNYVNYOMDAJA.

Három

használt, de jó karban levő **írógép eladó** s vevő kívánatra írásra betanítatik **Lederer Leo** bank- és váltóüzletében
Zombor.

PAPIER À CIGARETTES Cigaretta- és szivarkatokok
CASINO és szivarkatokok
elérhetően
EXTRA minőség.
mindentütt kaphatók.
Jegyzet : A „Casino“ cigaretta- és szivarkatokok — minden lapoczkán — nyomással kaphatók.

MILKA SUCHÁRD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

